

ДОСЛІДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ МОБІЛЬНИХ mHealth-ДОДАТКІВ

Лебедин А.М., Мітасова К.В.

*Кафедра організації та економіки фармації
Національний фармацевтичний університет
м. Харків, Україна
alla_leb7@ukr.net*

Поняття «електронне здоров'я» включає в себе багато електронних інструментів та ІТ-рішень, які завоювали прихильність безпосередньо серед їх користувачів. mHealth-додатки – це один із трендів, який на думку eZdorovya (Електронне здоров'я), ми будемо спостерігати ще досить тривалий час. За прогнозами Statista у 2021 році глобальний ринок mHealth досягне близько 100 млрд. дол. США, що у 5 разів більше порівняно з 2016 роком.

Згідно інформації eZdorovya «Мобільне здоров'я» досить швидко стало популярним на ринку цифрового здоров'я і отримало офіційну підтримку та було включено до національних програм та планів охорони здоров'я у Великій Британії, Нідерландах, Швеції та інших країнах. Національна служба охорони здоров'я (National Health Service – NHS) Великої Британії схвалила ряд безкоштовних та платних мобільних додатків різних напрямків: від аплікації, яка вчить, як правильно чистити зуби, до додатків, які супроводжують лікування онкологічних захворювань.

Користувачі мобільного додатку «Echo» повинні попередньо зареєструватися в амбулаторії загальної практики, яка використовує сервіс електронних рецептів (Electronic Prescription Service – EPS). Користувач має завести в додаток дані щодо лікарських засобів (ЛЗ) (штрих-код або пошук у базі даних програми), які він приймає і прив'язати до нього свій обліковий запис, за яким зареєстрований в онлайн-сервісах загальної практики. Після того, як лікар виписав рецепт, Echo відправляє ЛЗ безкоштовно поштою у картонній коробці. Додаток також нагадує користувачу про час прийому ЛЗ, наступного замовлення та звернення до лікаря. В разі самостійної плати пацієнтом своїх повторних рецептів, додаток стягуватиме звичайну ставку NHS у розмірі 8,60 фунтів стерлінгів за кожне найменування препарату. Якщо ж пацієнт не платить за свої повторні рецепти або має сертифікат попередньої оплати, Echo не стягуватиме оплату.

На сьогоднішній день існує досить велика кількість мобільних додатків, призначена для осіб, які постійно застосовують ЛЗ. Такі сервіси дозволяють замовляти повторні рецепти та ЛЗ онлайн, нагадують, коли слід приймати препарат та повідомляють про наступний візит до лікаря. Розміщення інформації про рецептурні ЛЗ, у мобільних додатках може здійснюватися кількома способами. У вигляді інформації про продукцію відповідно до положень статті 15 Закону № 1023, якою передбачено, що виробник / продавець повинен надати інформацію про товари споживачу. При цьому за згодою споживача дозволяється її надання за допомогою засобів дистанційного зв'язку. Відповідно, така форма розміщення інформації про ЛЗ може використовуватися в мобільних

додатках шляхом позиціонування її як інформації про продукцію відповідно до статті 15 Закону № 1023.

Ряд мобільних додатків, спрямований на підтримку особистої гігієни та розвиток культури правильного та здорового харчування, а також активного способу життя. Функціонал таких додатків навчає правильно здійснювати гігієнічні процедури, дозволяє рахувати кількість кілокалорій, вуглеводів, жирів та білків, які вживає користувач протягом дня, і відповідно коригувати раціон залежно від параметрів (наприклад маса тіла) та результату, якого хоче досягти користувач (схуднення, збільшення маси тіла та ін.). Такі мобільні програми здатні вимірювати пройдену за добу відстань, оцінити фізичну активність користувача та на основі цих та введених користувачем даних надавати рекомендації щодо фізичної активності та вправ.

Програма «Brush DJ» – безкоштовний мобільний додаток, який допомагає слідкувати за гігієною порожнини рота. Додаток програє 2 хв обраної користувачем музики, поки відбувається чищення ротової порожнини.

«Active 10 walking tracker» – безкоштовний пішохідний трекер, який допоможе користувачу звикнути до швидкої щоденної 10-хвилинної ходи. Поділитися своєю активністю та результатами можна з друзями та рідними через соціальні мережі (Facebook, Twitter і WhatsApp).

«Change4Life Food Scanner» – додаток, призначений для осіб, які бажають скоротити споживання цукру, жирів та солі. Мобільний сканер дозволяє шукати цукор, насичені жири і сіль у повсякденних продуктах харчування та напоях. За допомогою програми користувач сканує штрих-коди продуктів й отримує поради та підказки для формування більш здорового харчування. Додаток використовує зелений, жовтий і червоний світлофори, які сигналізують користувачу про те, наскільки правильний він зробив вибір.

Мобільний додаток «Low Carb Program» спрямований допомогти знизити рівень глюкози і холестерину в крові, а також потребу в ЛЗ. Додаток пропонує ознайомитися з освітньою інформацією, а також містить ідеї здорових рецептів і планів харчування. Додаток «Sugarmedown» дозволяє відстежувати, кількість цукру, що споживає користувач. 12-тижнева програма пропонує плани харчування і тренування, які допоможуть схуднути й уникнути розвитку такого стану, як цукровий діабет 2-го типу.

Електронний медичний сервіс Helsi (helsi.me) запустив офіційний мобільний додаток. У додатку можна ознайомитися з усіма послугами закладів охорони здоров'я чи клінік, обравши найоптимальніші для себе за місцем розташування та вартістю послуг. Система Helsi продовжить інтегрувати нові сервіси у додатку, серед яких запропонує телемедичні консультації. Планується, що згодом через відеозв'язок пацієнт зможе отримати лікарську консультацію, продемонструвати симптоми, розповісти про перебіг хвороби та отримати висновок фахівця. Медична система Helsi працює з 2016 року, щодня через сайт helsi.me 210 000 пацієнтів записуються на прийом до лікаря. Система підключена до eHealth та надає функціонал для участі в реформі. Системою користуються понад 1 100 закладів охорони здоров'я, 21 000 лікарів по всій Україні.